

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

قالب نگارش طرح درس

دانشکده بهداشت

عنوان درس: بهداشت روانی و اعتیاد

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی ترم ششم

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد نظری؛ سهم استاد: هشت جلسه برای یک واحد قسمت اعتیاد

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: بصورت آنلاین و همه روزه

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹؛ شنبه‌ها از ساعت ۱۶-۱۴ از طریق سامانه نوید و برنامه اسکایپ (بصورت برخط)

مدرس (قسمت اعتیاد): دکتر فرزاد جلیلیان (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

مدرس (قسمت بهداشت روانی): استاد مدعو از دانشکده پزشکی

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

این درس دانشجویان را با اصول و مفاهیم بهداشت روانی آشنا نموده و عوامل و متغیرهای زمینه ساز و موثر در آن را توضیح خواهد داد؛ همچنین دانشجویان در این درس با علل و زمینه های اعتیاد و روشهای پیشگیری و مقابله با آن آشنا خواهند شد.

اهداف کلی جلسات:

- ۱- مفهوم اعتیاد را توضیح دهد و همچنین، اعتیاد از دیدگاه بهداشت روانی را شرح دهد. (جلسه اول)
- ۲- نقش عوامل زیستی، روانی، رفتاری، اجتماعی، اقتصادی و محیطی را در شروع سوء مصرف مواد شرح دهد. (جلسه دوم)
- ۳- نظریه های مهم جامعه شناسی برای تحلیل مساله سوء مصرف مواد را شرح دهد. (جلسه سوم)
- ۴- با روش های مقابله با اعتیاد آشنا شود و همچنین وضعیت سوء مصرف مواد در ایران و جهان و برنامه های پیشگیری از آن را شرح دهد. (جلسه چهارم و پنجم)
- ۵- با شایع ترین انواع مواد مخدر مصرفی آشنا شود و عوارض ناشی از سوء مصرف آنها را توضیح دهد. (جلسه ششم، هفتم و هشتم)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول:

۱- آشنایی با مفهوم اعتیاد

اهداف ویژه جلسه اول:

- ۱ اعتیاد را تعریف نماید. (حیطه شناختی)
- ۲ تعریف اعتیاد از دیدگاه بهداشت روانی را بیان نماید. (حیطه شناختی)
- ۳ نظریه های جرم انگاری و جرم زدایی در سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۴ در مباحث علمی از بیماری بودن اعتیاد دفاع کند. (حیطه عاطفی)
- ۵ مفاهیم آسیب، کاهش آسیب و عود در سوء مصرف مواد را توضیح دهد. (حیطه شناختی)

هدف کلی جلسه دوم:

۱- آشنایی دانشجویان با عوامل زیستی، روانی، رفتاری، اجتماعی، اقتصادی و محیطی در شروع سوء مصرف مواد

اهداف ویژه جلسه دوم:

- ۱ نقش عوامل زیستی در شروع سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۲ ماهیت تعاملی احساسات، زیست شناختی و سوء مصرف مواد را توضیح دهد. (حیطه شناختی)
- ۳ نقش عوامل روانی در شروع سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۴ نقش عوامل رفتاری و اجتماعی در شروع سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۵ نقش عوامل اقتصادی و محیطی در شروع سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)

هدف کلی جلسه سوم:

۱- آشنایی دانشجویان با نظریه های مهم جامعه شناسی برای تحلیل مساله سوء مصرف مواد

اهداف ویژه جلسه سوم:

- ۱ برخی از مهمترین نظریه های جامعه شناسان برای تحلیل مسئله سوء مصرف مواد را نام ببرد. (حیطه شناختی)
- ۲ نظریه ناهماهنگی در سازمان اجتماعی برای تحلیل مسئله سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۳ نظریه انحراف از هنجارها برای تحلیل مسئله سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۴ نظریه برچسب در خصوص سوء مصرف مواد را توضیح دهد. (حیطه شناختی)
- ۵ نقش باورها و فرهنگ در سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)

هدف کلی جلسه چهارم و پنجم:

۱- آشنایی دانشجویان با وضعیت سوء مصرف مواد در ایران و جهان و روش های مقابله با آن

اهداف ویژه جلسه چهارم و پنجم:

- ۱ وضعیت اعتیاد در ایران و جهان را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۲ مهمترین برنامه های پیشگیری از اعتیاد مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۳ چالش های مقابله با سوء مصرف مواد در ایران را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۴ از لزوم برنامه ریزی بمنظور پیشگیری از سوء مصرف مواد دفاع کند. (حیطه عاطفی)
- ۵ برنامه های آموزش مهارت های خانواده جهت پیشگیری از سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)
- ۶ نقش رسانه و برنامه های آن در پیشگیری از سوء مصرف مواد را شرح دهد. (حیطه شناختی)

هدف کلی جلسه ششم، هفتم و هشتم:

۱- آشنایی دانشجویان با شایع ترین مواد مخدر مصرفی و عوارض ناشی از سوء مصرف آنها

اهداف ویژه جلسه ششم، هفتم و هشتم:

- ۱ شایع ترین مواد مخدر مصرفی را نام ببرد. (حیطه شناختی)
- ۲ داروشناسی مهمترین مواد مخدر صنعتی و سنتی (مورفین، هروئین، شیشه، اکستازی، LSD, GHB, THG, BZP, ماری جوانا و ...) را توضیح دهد. (حیطه شناختی)
- ۳ مهمترین عوارض ناشی از سوء مصرف مواد مخدر صنعتی و سنتی (مورفین، هروئین، شیشه، اکستازی، LSD, THG, GHB, BZP, ماری جوانا و ...) را توضیح دهد. (حیطه شناختی)

✓ منابع قسمت اعتیاد:

- ✓ - راهنمای پیشگیری از سوء مصرف مواد برای دست اندر کاران رسانه های گروهی. دفتر برنامه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد
- ✓ - مجموعه حقایق آشکار از مواد مخدر (مرفین و هروئین؛ مواد توهم زا)؛ انتشارات دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر آخرین انتشار
- ✓ - راهنمای پیاده سازی برنامه های آموزش مهارت های خانواده جهت پیشگیری از سو مصرف مواد؛ مهدی میرزایی علویچه و همکاران؛ انتشارات سفیر اردهال

✓ روش تدریس:

«سخنرانی، بحث گروهی، مشارکت فردی و گروهی»

✓ وسایل آموزشی:

«رایانه، برنامه اسکایپ»

✓ سنجش و ارزشیابی:

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
	طی جلسات مختلف در طول ترم	۱ نمره (۱۰ درصد)		رعایت نظم، انضباط، وقت شناسی و حضور فعال در کلاس
	طی جلسات مختلف در طول ترم	۴ نمره (۴۰ درصد)	تکالیف و آزمون های کلاسی	ارزشیابی های کلاسی
	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	۵ نمره (۵۰ درصد)	چند جوابی	ارزشیابی پایان دوره

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

انتظار می رود دانشجویان ضمن حضور منظم و فعال در تمامی کلاس ها در طول ترم به یادگیری متناسب با انتظارات آموزشی اهتمام ورزند.

نام و امضای مدرس: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مدیر گروه: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال:

تأیید مدیر گروه و امضا:

خیر ■

بله □ آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده:

جدول زمان بندی درس بهداشت روانی و اعتیاد

یک واحد اعتیاد

روز و ساعت جلسه: شنبه‌ها ۱۴ تا ۱۶ بصورت برخط از طریق برنامه اسکایپ

مدرس	موضوع هر جلسه	جلسه
دکتر فرزاد جلیلیان	آشنایی دانشجویان با مفهوم اعتیاد	۱
	آشنایی دانشجویان با عوامل زیستی، روانی، رفتاری، اجتماعی، اقتصادی و محیطی در شروع سوء مصرف مواد	۲
	آشنایی دانشجویان با نظریه‌های مهم جامعه‌شناسی برای تحلیل مساله سوء مصرف مواد	۳
	آشنایی دانشجویان با وضعیت سوء مصرف مواد در ایران و جهان و روش‌های مقابله با آن	۴
	آشنایی دانشجویان با وضعیت سوء مصرف مواد در ایران و جهان و روش‌های مقابله با آن	۵
	آشنایی دانشجویان با شایع‌ترین مواد مخدر مصرفی و عوارض ناشی از سوء مصرف آنها	۶
	آشنایی دانشجویان با شایع‌ترین مواد مخدر مصرفی و عوارض ناشی از سوء مصرف آنها	۷
	آشنایی دانشجویان با شایع‌ترین مواد مخدر مصرفی و عوارض ناشی از سوء مصرف آنها	۸